

2019-15611

Beantwoording raadsvragen carrousel 18 juni 2019 - Onderwijsachterstandenbeleid 2020-2023

9 juli 2019

Aan de leden van de raad,

Aanleiding

Tijdens de raadsvergadering van 18 juni jl. is het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid voor de periode 2020-2023 met u besproken. In deze brief treft u allereerst de algemene reactie van het college aan ten aanzien van de onderwijsachterstanddoelstellingen, zoals deze aan u zijn voorgelegd. Vervolgens geven wij een antwoord op de inhoudelijke en technische vragen die door u zijn gesteld.

Doelstellingen Onderwijsachterstandenbeleid

Het college onderkent de gevoelens van enkele fracties bij het uitspreken van de doelstelling: alle peuters gaan naar een voorschoolse voorziening. Dit raakt aan de vrijheid van ouders om daarin een andere keuze te maken. Dat recht wil het college niet ondergeschikt maken aan de eerder genoemde doelstelling. Het college heeft er enerzijds begrip voor indien ouders er voor kiezen hun kind(eren) niet naar een voorschoolse voorziening te laten gaan, maar vindt tevens dat alle kinderen in de gemeente Zwijndrecht zich optimaal kunnen ontwikkelen. Zeker voor kinderen die in een taalarme omgeving opgroeien is het van belang dat zij van de mogelijkheid van voor- en voorschoolse educatie gebruik maken zodat zij zich goed kunnen ontwikkelen en geen onderwijsachterstanden oplopen. Wij realiseren ons dat we daarbij de lat hoog leggen, en op dit punt erg ambitieus zijn. Onze hoge ambitie komt voort uit het door u geformuleerde raadsprogramma waarbij het eindresultaat moet zijn: een krachtig Zwijndrecht. Daar past een ambitieus uitvoeringsprogramma bij. We leggen de lat voor onszelf hoog. Dat motiveert ons en geeft ons energie.

portefeuillehouder: Huizinga, J.
informatie: Indra Lavain
telefoon: 078 770 24 00
e-mail: IR.Lavain@zwijndrecht.nl
bijlagen:
ter inzage:

Beantwoording inhoudelijke en technische vragen onderwijsachterstanden

Doelstellingen en uitvoering onderwijsachterstandenbeleid

Vraag:

Doelstelling nr. 1 noemt dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening gaan. Is er voor ouders ook ruimte om niet deel te nemen? Hoe staat het met de keuzevrijheid van ouders?

Antwoord:

In onze optiek is de voorschoolse voorziening een waardevolle plek voor kinderen om gestaag te werken aan een optimale ontwikkeling. Daarom vinden we het belangrijk om alle Zwijndrechtse kinderen in de gelegenheid te stellen hier gebruik van te laten maken. Wanneer we in de notitie spreken over 'alle kinderen' dan refereren we voornamelijk naar de groep kinderen met (een risico op) onderwijsachterstanden. In de praktijk zien we dat de groep - de kinderen met (een risico op) onderwijsachterstanden - reeds veelvuldig gebruik maakt van de voorschoolse voorziening. In de afgelopen jaren ligt het deelname percentage van de groep met een risico op onderwijsachterstanden rond de 95% en de 98%. En het deelname percentage van de groep zonder risico op onderwijsachterstanden op 85%. Door de ambitie uit te spreken dat alle kinderen naar een voorschoolse voorziening gaan, sluiten we in die zin dicht bij de praktijk aan. Het college is het met u eens dat ouders de volledige keuzevrijheid hebben om wel of niet gebruik te maken van de voorziening.

Vraag:

De lat ligt hoog in het beleidsplan. Bij doel drie alle kinderen verlaten het basisonderwijs zonder ontwikkelachterstand. Wat is het niveau van de kinderen wanneer ze de basisschool verlaten?

Antwoord:

Ten aanzien van de doelstelling kinderen verlaten taalvaardig het basisonderwijs, streven wij na dat kinderen voldoende bekwaam naar het vervolgonderwijs doorstromen. Dit betekent niet dat het college invloed wenst uit te oefenen op de uitstroomrichting, zoals het vmbo of hbo. Maar eerder dat de taalbeheersing van basisscholieren dusdanig op niveau is zodat ze succesvol aan het vervolgonderwijs kunnen beginnen. Gezien de recente ontwikkeling waarin we de doelgroep verbreden van peuters naar basisscholieren, zien we een eerste succes in het aanbieden van een passend taalaanbod voor basisscholieren. In overleg met het onderwijs worden de succesfactoren indien nodig nader bepaald.

Vraag:

Een van de doelstellingen luidt dat alle kinderen taalvaardig het basisonderwijs verlaten. Maar bij de evaluatie op pagina 18 wordt er alleen gesproken over groep drie. Kinderen verlaten het basisonderwijs bij groep 8, en niet groep drie. Dit is niet helemaal duidelijk?

Antwoord:

Voortaan is de groep basisscholieren met een taalachterstand in de gelegenheid om deel te nemen aan doelgerichte activiteiten. Bijvoorbeeld deelname aan de zomerschool. De graadmeter voor het succesvol verlaten van kinderen in het basisonderwijs vraagt voor verder overleg met onze partners in het onderwijs. Deze gesprekken worden momenteel gevoerd ter voorbereiding op de invulling van gerichte activiteiten voor kinderen in het basisonderwijs.

Vraag:

Hoe stimuleer je ouders te participeren in het kader van doelstelling vier – ouders zijn betrokken bij de taal en brede ontwikkeling van hun kind?

Antwoord:

We kiezen een gevarieerde aanpak om ouders bij het leerproces van kinderen te betrekken. Samen met de kinderopvang en het onderwijs bepalen we een aanpak passend bij de desbetreffende locatie/opvang/kindcentra. Het zijn de begeleidsters van de peuteropvang en de leerkrachten van het onderwijs die de contacten met ouders aangaan of behouden. Denk bijvoorbeeld aan extra inloophmomenten voor ouders, of samen spel momenten in de peuteropvang waar ouders actief meedoen aan lesactiviteiten.

Vraag:

Wat is de meerwaarde van de bibliotheek? Want tot aan de leeftijd 18 jaar kan iedereen gratis gebruik maken van de faciliteiten van de bibliotheek.

Antwoord:

Naast de gratis faciliteiten biedt de bibliotheek overige producten voor kinderen. Bijvoorbeeld het product boekstart, boekstart in de kinderopvang of boekstart op school. Deze producten sluiten bijzonder goed bij de leeftijd/ervaringswereld van kinderen aan. Tevens verzorgt de bibliotheek diverse activiteiten op het gebied van leesbevordering, mediawijsheid en cultuureducatie voor basisscholieren. Of worden leesboeken aan basisscholen beschikbaar gesteld. De bibliotheek organiseert diverse activiteiten in de wijkcentra in het kader van de aanpak laaggeletterdheid. Bijvoorbeeld een taallunch of een vertelochtend met een bekende verteller. Ten gunste van een integrale benadering voor kind en volwassenen, hechten we waarde aan een nauw samenspel met de bibliotheek.

Vraag:

Wat is de hoogte van de inkomensafhankelijke ouderbijdrage voor ouders met een minimumloon of bijstand. Wanneer kan er een beroep op worden gedaan. En hoe wordt dit aan ouders gecommuniceerd?

Antwoord:

Ouders met een inkomen tot aan met < €20.000 betalen een eigen bijdrage van €6,70 per maand. Daarmee houden we de kosten laag en onder de €10 per maand voor huishoudens met een laag inkomen. Afhankelijk van het contactpunt worden ouders hierover geïnformeerd via de peuteropvang of gemeente. Binnen de Drechtsteden komen minimagezinnen in aanmerking voor bijzondere bijstand in de peuteropvang. Men ontvangt dan financiële tegemoetkoming waarmee de eigen bijdrage wordt betaald. Zowel de peuteropvang, de gemeente als de SDD informeren ouders over de mogelijkheid van bijzondere bijstand voor minimagezinnen.

Opmerking:

De toename van kwaliteitseisen in de VVE en peuteropvang zet druk op het systeem, dit brengt de houdbaarheid in het gedrang.

Antwoord:

Het college deelt uw perspectief ten aanzien van de kwaliteitseisen. Wij ervaren dat de uitwerking van de kwaliteitseisen steeds weer een uitdaging vormen. Daarom houden we regelmatig overleg met onze voornaamste partners om de wetten en regels zo goed mogelijk uitvoerbaar en werkbaar te maken voor de praktijk.

Ambitieniveau en evaluatie

Vraag:

Het plan noemt een evaluatie van de beleidsperiode na het aflopen van kalenderjaar 2023. Wordt de raad betrokken bij deze evaluatie? En krijgt de raad de tussentijdse jaarlijkse adviesnota's ter informatie?

Antwoord:

Ja, u wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie na afloop van de beleidsperiode. Indien gewenst wordt u tussentijds geïnformeerd over de stand van zaken via een raadsinformatiebrief.

Vraag:

Doelstellingen moeten realistische en haalbaar zijn. We stellen voor om het 100% terug te brengen naar 80%. Is het vorige beleidsplan al geëvalueerd en zijn daar cijfers van?

Antwoord:

In nauw overleg met onze samenwerkingspartners zijn de ambities in meetbare percentages uitgedrukt. Het is mogelijk om dit percentage omlaag bij te stellen naar 80%. Momenteel zijn er nog geen cijfers over het beleidsplan. Het beleidsplan omvat een periode van vier jaar, deze loopt eind 2019 af. De evaluatie van dit beleid vindt plaats in 2020, waarna de cijfers volgen.

Financiën/subsidietraject

Vraag:

In het beleidsplan wordt er verwezen naar het budget. Wat zijn de verwachtingen ten aanzien van het gehele programma. Is het programma zoals het nu beschreven staat, haalbaar binnen het budget?

Antwoord:

Ja. Dit jaar beschikken we over een budget van ruim €1.535.357. Het budget neemt de komende jaren toe, waardoor we over nog meer middelen beschikken ten opzichte van de voorgaande jaren. Op grond hiervan verwachten we het vierjarig programma binnen het budget van de desbetreffende vier jaar te kunnen uitvoeren. We handelen binnen de wettelijke kaders, waarbij het uitvoeren van de wettelijke activiteiten altijd voorrang heeft. Het uitvoeren van overige niet-wettelijke activiteiten volgt slechts wanneer het budget dit toelaat.

Vraag:

Wanneer er onvoldoende budget is en er overgegaan wordt op prioritering. Wordt de raad daarbij betrokken?

Antwoord:

Het is de verantwoordelijkheid van de raad om het beleid vast te stellen. Het college is vervolgens verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beleid. Het onderwijsachterstandenbeleid noemt de prioritering in de zin dat de uitvoering van de wettelijke taken altijd voorrang hebben. Het college is verantwoordelijk om jaarlijks een besluit te nemen over de subsidieaanvragen in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid. Dit subsidietraject verloopt daarom via het college en de ambtelijke ondersteuning. In overleg met de voornaamste samenwerkingspartijen stelt het college een jaarlijks uitvoeringsprogramma vast. Het uitvoeringsprogramma noemt alle activiteiten van dat subsidiejaar, en noemt eventueel een prioritering ten aanzien van de uit te voeren activiteiten. De wettelijke taken – de kwaliteit van vve plekken voor kinderen met onderwijsachterstanden - hebben altijd de hoogste prioriteit. Enkel wanneer het totaalbedrag van alle subsidieaanvragen het beschikbare budget overschrijdt, wordt er overgegaan op een prioritering in het uitvoeringsprogramma (lees: activiteiten). Bovendien is het mogelijk om binnen de planperiode van vier jaar tijd, met de onderwijsachterstandsmiddelen te schuiven. Dit betekent dat het restantbudget naar het volgend kalenderjaar kan worden meegenomen.

Vraag:

In het raadsvoorstel staat dat het college jaarlijks een uitvoeringsprogramma vast stelt op grond waarvan subsidietoekenning plaatsvindt. Wanneer het budget niet toereikend is om alle aanvragen die aan de eisen voldoen, en binnen het beleid passen, toe te kennen wordt er gebruik gemaakt van een prioriteitenlijst. Wanneer je aan de voorwaarden voldoet heb je recht op de subsidietoekenning naar mijn idee. Hoe werkt dat?

Antwoord:

Een subsidietraject bestaat uit de volgende volgordelijke stappen.

- 1) Jaarlijkse houden we vooroverleg met onze subsidiepartners over de benodigde subsidieonderdelen inz. het onderwijsachterstanden voor het geldende subsidiejaar.
- 2) Subsidiepartners doen een subsidieaanvraag, grotendeels in lijn met de voorbesprekingen.
- 3) We toetsen de subsidieaanvragen op de wettelijke kaders, het lokaal kader (lees: aansluiting met het beleid) en eventuele overige afspraken, bijvoorbeeld de overeengekomen prioritering.
- 4) Jaarlijks worden de subsidieaanvragen verwerkt in een uitvoeringsprogramma. Dit wordt aan het college gepresenteerd middels een adviesnota. Het college beslist over de instemming van de nota c.q. het uitvoeringsprogramma.
- 5) Indien akkoord van het uitvoeringsprogramma, ontvangen de subsidiepartners een beschikking waarin de subsidie-afspraken en het subsidiebedrag staan.
- 6) Na afloop van het subsidiejaar leggen subsidiepartners verantwoording af over de ingezette middelen en activiteiten. We toetsen dit met de geldende afspraken en verwerken het in een adviesnota.
- 7) Het college controleert of de middelenbesteding middels de adviesnota.

Wij waarderen uw betrokkenheid ten aanzien van het onderwijsachterstandenbeleid. En hopen naar tevredenheid een antwoord te hebben gegeven op de door u gestelde vragen.

Hoogachtend,

De secretaris,

De burgemeester,